

EMAKEELE SELTSIS

16. veebruaril Tallinnas toimunud vana kirjakeele teemalisel kõnekoosolekul kõlas kolm ettekannet.

Kai Tafenau rääkis kahest Tartus Ajalooarhiivis hoitavast eesti vana kirjakeele allikast. Heinrich Gösekeni Uue Testamendi tartu- ja tallinnakeelse paralleeltekstiga käsikirja tartukeelse osa aluseks on tõenäoliselt Urvaste pastori Johannes Gutsblaffi tõlge, mille Göseken on oma käega puhtalt ümber kirjutanud. Teisena tutvustatud dokument sisaldab 1673. aastal Tallinnas trükitud eestikeelsest lauluraamatust nopitud värsside tõlkeid saksa keelde. Need on tõlgitud Liivimaal kindralsuperintendent Johann Fischeri korraldusel ja nende eesmärk oli juhtida tähelepanu lauluraamatus sisalduvatele vormilistele ja sisulistele vigadele. See dokument illustreerib ilmekalt 1680. aastate konflikti traditsioonilise Stahli-pärase ja uue, rahvapärasust taotleva eesti kirjakeele vahel.

Kristel Ress tutvustas oma ettekandes „XVII sajandi saksa-eesti sõnaraamatute uurimise eripärast” Tartu Üli-

kooli vana kirjakeele töörühmas kasutusel olevat meetodikat, millega tehakse vana keeleaines tänapäeva uurijale kättesaadavaks. Töörühma eesmärk on anda mitmekülgne aines uurijate kasutusse nii avalikus veebipõhises korpus (http://www.murre.ut.ee/vakkur/Korpused/Otsi/mrg_paring.htm) kui ka raamatu kujul avaldatavate uustrükki-dena.

Annika Kilgi kõneles esimeste eesti piiblitõlgete passiivi- ja impersonaali-vormidest. Esimestes tõlkeversioonides kasutati väga palju *saama*-passiivi ja pisut impersonaali, alates XVII sajandi lõpu keelereformist aga vastupidi. Tõlgetesse jäid pärast seda püsima üksnes harvad *saama*-passiivid, nt meieisapalve *pühitsetud saagu sinu nimi*. Uue Testamendi keel oli Vana Testamendi omast paljuski alalhoidlikum ja lähedasem Lutheri saksa piiblitõlkele.

KILLU PALDROK